

1

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.В. Яріш
«31» травня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування»**

освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

ступінь вищої освіти Молодший бакалавр
бакалавр, магістр, доктор філософії

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри фінансів та банківської справи
Протокол від «31» травня 2021 року № 11

Полтава 2021

Укладач: Соколова Альона Миколаївна, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ, к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування ступеня бакалавра, к.е.н., доцент

 О.В. Гасій
підпис ініціали, прізвище

« 31 » 05 2021 року

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

	С.
Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік коментентностей та програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	11
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	13
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	14

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> <i>Постреквізити: «Методика пошуку та обробки інформації в сфері фінансів», «Основи фінансів», «Бізнес-етика та ділові комунікації», «Гроші та грошово-кредитна політика»</i>	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни		
Курс/семестр вивчення	1 / 1	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	6 / 2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: 180 год. – загальна кількість: 1 семестр – 180 год.		
- лекції: 1 семестр – 8 год.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр – 64 год.		
- самостійна робота: 1 семестр – 108 год.		
- вид підсумкового контролю: 2 (4) семестр – ПМК (залік).		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: 180 год. – загальна кількість: 1 семестр – 180 год.		
- лекції: 1 семестр – 12 год.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр – 6 год.		
- самостійна робота: 1 семестр – 162 год.		
- вид підсумкового контролю: 1 семестр – ПМК (залік).		

Розділ 2. Перелік коментентностей та програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» є формування у майбутніх фахівців комплексного уявлення про порядок навчання в університеті за обраною спеціальністю, змісту спеціальності на основі компетентнісного підходу та сфери практичного застосування отриманих знань та навичок у обраній професійній діяльності

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР06); • Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань (ПР17); • Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя (ПР18); • Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ПР21). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК02); • Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК06); • Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК09); • Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури (СК02); • Здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК06); • Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК08).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Загальні основи підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»

Тема 1 Зміст та особливості підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»

Система вищої освіти в Україні. Болонська декларація про ступені в освітній підготовці. Цілі бакалаврської підготовки. Реалізація академічної мобільності студентів українських вишів. Система оцінювання знань як передумова академічної мобільності студентів. Національна рамка кваліфікацій і документи, що засвідчують рівні кваліфікації. Освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) і освітньо-кваліфікаційні програми (ОПП). Історія розвитку, структура та організація навчального процесу в ПУЕТ. Характеристика спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Результати, набуті на першому циклі підготовки, і можливість працевлаштування. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи.

Тема 2 Основні аспекти фінансів

Предмет та об'єкт дослідження науки про фінанси. Завдання та структура фінансової науки. Загальнонаукові і конкретно-наукові функції фінансової науки. Історичний аспект виникнення фінансів. Передумови виникнення фінансів. Об'єктивна необхідність фінансів. Фінанси як економічна категорія. Фінанси як економічні відносини і як грошові фонди за рівнями управління економікою. Об'єкт, суб'єкт та функції фінансів. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Характерні ознаки фінансів. Склад фінансових відносин. Функції фінансів, їх суть. Фонди грошових коштів: централізовані і децентралізовані. Взаємозв'язок фінансів з іншими вартісними категоріями. Моделі фінансових відносин.

Модуль 2 Основи банківської справи та страхування

Тема 3 Основи банківської справи

Сутність та побудова банківської системи. Історія розвитку та походження банків. Зміст і завдання діяльності банків на ринку. Економічна сутність банків. Функції банків. Класифікація банків. Банківські об'єднання. Організаційна структура та управління банком. Характеристика пасивних операцій банків. Порядок формування статутного фонду банку. Ресурси банків: власні, залучені. Характеристика активних операцій банків: кредитні, інвестиційні. Умови

банківського кредитування. Портфелі цінних паперів банку. Банківські послуги. Центральний банк та його роль в економіці. Функції Центрального банку та його повноваження. Завдання підготовки фахівців банківської справи.

Тема 4 Сутність та роль страхування в економіці

Страхування як соціально-економічна категорія. Історичні етапи розвитку страхування. Необхідність класифікації страхування як внутрішньої впорядкованості ведення страхової діяльності. Основні класифікаційні ознаки страхування: історична, економічна та юридична. Функції страхування як прояв його сутності. Принципи здійснення страхової діяльності. Специфічна страхова термінологія. Суб'єкти та об'єкти страхування. Роль страхування в ринковій економіці

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні основи підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»					
Тема 1. Зміст та особливості підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»	2	Практичне заняття 1 1. Болонська декларація про ступені в освітній підготовці. 2. Цілі бакалаврської підготовки. 3. Результати, набуті на першому циклі підготовки, і можливість працевлаштування.	2	Підготувати доповіді на теми: 1. Роль професії фінансиста в Україні. 2. Державні фінанси в структурі фінансової системи країни. 3. Особливості діяльності фахівців у сфері державних фінансів. 4. Основні положення закону України «Про вищу освіту».	27
Лекція 1. Зміст та особливості підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»		Практичне заняття 2 1. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи. 2. Реалізація академічної мобільності студентів. 3. Національна рамка кваліфікацій і документи, що засвідчують рівні кваліфікації.	2	5. Фінанси суб'єктів господарювання в структурі фінансової системи країни. 6. Особливості фінансової роботи фахівців у сфері фінансів підприємств. 7. Міжнародні фінанси в структурі фінансової системи країни. 8. Особливості діяльності фахівців з фінансів у світовому господарстві.	
1. Система вищої освіти в Україні 2. Історія розвитку, структура та організація навчального процесу в ПУЕТ 3. Характеристика спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»		Практичне заняття 3 1. Освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) 2. Освітньо-кваліфікаційні програми (ОПП). 3. Наукові школи фінансового спрямування і їх розвиток в українських університетах	2		
		Практичне заняття 4. 1. Історія заснування та розвитку ПУЕТ. 2. структура та організація навчального процесу в ПУЕТ. 3. Довідник першокурсника.	2		

	<p>Практичне заняття 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі студента. 2. Реалізація академічної мобільності студентів українських вишів. 3. Система оцінювання знань як передумова академічної мобільності студентів. <p>Практичне заняття 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». 2. Результати, набуті на першому циклі підготовки, і можливість працевлаштування. 3. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи. <p>Практичне заняття 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екскурсія до бібліотеки ПУЕТ. 2. Тестування за темою 1. 3. Написати есе «Портрет сучасного фінансиста» 	2		
		2		
		2		

<p>Тема 2. Основні аспекти фінансів</p> <p>Лекція 2. Основні аспекти фінансів</p> <p>1. Предмет вивчення науки про фінанси.</p> <p>2. Економічна сутність фінансів та їх роль в системі ринкових відносин.</p> <p>3. Функцій фінансів.</p> <p>4. Фінансові категорії, їх сутність та взаємозв'язок з іншими економічними категоріями.</p>	<p>2</p> <p>Практичне заняття 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та об'єкт дослідження науки про фінанси. 2. Завдання та структура фінансової науки. 3. Загальнонаукові і конкретно-наукові функції фінансової науки. <p>Практичне заняття 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення фінансів. 2. Фінанси як економічна категорія. 3. Фінанси як економічні відносини і як грошові фонди за рівнями управління економікою. <p>Практичне заняття 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, суб'єкт та функції фінансів. 2. Склад фінансових відносин. 3. Фонди грошових коштів: централізовані і децентралізовані. <p>Практичне заняття 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть фінансової системи, її склад та принципи побудови. 2. Характеристика сфер і ланок фінансової системи. 3. Зміст та призначення фінансової політики. <p>Практичне заняття 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з переліком посад фахівці сфери фінансів. 2. Посадові інструкції фінансиста. 3. Фінансовий план. <p>Практичне заняття 13</p> <p>Екскурсія до Казначейської служби України в Полтавській області.</p> <p>Практичне заняття 14</p> <p>Екскурсія до Пенсійного фонду України в Полтавській області.</p> <p>Практичне заняття 14</p> <p>Екскурсія до Полтавської філії ТОВ «ФРІДОМ ФІНАНС УКРАЇНИ»</p> <p>Практичне заняття 16</p> <p>Модульна контрольна робота 1</p>	<p>2</p> <p>Підготувати реферати на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий ринок, як складова фінансової системи країни. 2. Грошово-кредитна політика держави. 3. Фіскально-бюджетна політика держави. 4. Податкова політика держави. 5. Бюджетна система держави. Діяльність фахівців з фінансів в структурі органів управління бюджетами. <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>27</p> <p>54</p>
<p>Всього за модулем 1</p>	<p>4</p>	<p>32</p>	<p>54</p>

Продовження таблиці 4.1

Модуль 2. Основи банківської справи та страхування					
Тема 3. Основи банківської справи	2	Практичне заняття 17. 1. Розкрити економічну сутність банків. 2. Надати характеристику та навести приклади одно- та дворівневих банківських системи. 3. Охарактеризувати класифікацію банків України.	2	Підготувати доповіді на теми: 1. Практика банківського обслуговування зарубіжних країн. 2. Особливості створення та розвитку банківської системи України. 3. Кредитні операції банків та роль фахівців з фінансів при виконанні цих операцій.	27
Лекція 3. Основи банківської справи		Практичне заняття 18. 1. Центральний банк та його роль в економіці. 2. Функції Центрального банку та його повноваження. 3. Завдання підготовки фахівців банківської справи	2	4. Місце банків в банківській системі України. 5. Особливості фінансової роботи фахівців в діяльності банку.	
1. Сутність, принципи побудови та функції банківської системи		Практичне заняття 19. 1. Характеристика пасивних операцій банків. 2. Порядок формування статутного фонду банку. 3. Ресурси банків: власні, залучені.	2		
2. Походження, розвиток та функції банків.		Практичне заняття 20. 1. Характеристика активних операцій банків: кредитні, інвестиційні. 2. Умови банківського кредитування. 3. Депозитна політика банку.	2		
3. Види та класифікація банків. Банківські об'єднання.		Практичне заняття 21. Зустріч з випускником ПУЕТ, керівником відділення ПУМБ м. Полтави	2		
4. Організаційна структура та управління банком.		Практичне заняття 22. Екскурсія до відділення АТ КБ «Приватбанк» м. Полтави	2		
5. Сутність, основні принципи організації банківських операцій, їх класифікація.		Практичне заняття 23. Екскурсія до Полтавського ЦРВ АТ «Мегабанк»	2		

<p>Тема 4. Сутність та роль страхування в економіці</p> <p>Лекція 4. Сутність та роль страхування в економіці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність страхування як економічної категорії. 2. Призначення і функції страхування. 3. Принципи страхування. 4. Основні страхові поняття і терміни. 5. Роль страхування в ринковій економіці. 	2	<p>Практичне заняття 24</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність страхового захисту від ризикових обставин. 2. Сутність страхування як економічної категорії. 3. Історичні етапи розвитку страхування у світі. 4. Історія становлення страхової справи у незалежній Україні. <p>Практичне заняття 25</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфічні ознаки страхування та його функції. 2. Суб'єкти та об'єкти страхування. 3. Принципи страхування. <p>Практичне заняття 26</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність класифікації страхування та її значення. 2. Ознаки класифікації. 3. Класифікація за спеціалізацією страховиків. <p>Практичне заняття 27</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація за об'єктами страхування. 2. Класифікація страхування за формою проведення. 3. Накопичувальне та ризикове страхування. <p>Практичне заняття 28</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття страхового ринку. 2. Класифікація страхових ринків, їх види. 3. Організаційна структурна страхового ринку. 	2	<p>Підготувати реферати на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та розвиток страхування. 2. Роль страхування в забезпеченні захисту майнових інтересів громадян. 3. Функції страхування в умовах соціально-економічного розвитку України. 4. Страхування як ринковий механізм забезпечення стабілізації економіки. 5. Перспективи розвитку страхування в ринковій економіці. 	27
---	---	--	---	---	----

		Практичне заняття 29 1. Регулятори і інструменти страхового ринку. 2. Реалізація страхових послуг. 3. Страхові посередники та інші учасники страхового ринку. 4. Страховий ринок України: сучасний стан і напрями його розвитку. Практичне заняття 30 Екскурсія до Полтавської філії СК «Провідна» Практичне заняття 31 Екскурсія до СК «ТАСС-Лайф» Практичне заняття 32 Модульна контрольна робота 2	2		
Всього за модулем 2	4		32		54
Всього	8		64		108

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні основи підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»					
<p>Тема 1. Зміст та особливості підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»</p> <p>Лекція 1. Зміст та особливості підготовки фахівців за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування»</p> <p>4. Система вищої освіти в Україні</p> <p>5. Історія розвитку, структура та організація навчального процесу в ПУЕТ</p> <p>6. Характеристика спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</p>	3	<p>Практичне заняття 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Болонська декларація про ступені в освітній підготовці. 2. Цілі бакалаврської підготовки. 3. Результати, набуті на першому циклі підготовки, і можливість працевлаштування. <p>Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи. 2. Реалізація академічної мобільності студентів. 3. Національна рамка кваліфікацій і документи, що засвідчують рівні кваліфікації. <p>Практичне заняття 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ) 2. Освітньо-кваліфікаційні програми (ОПП). 3. Наукові школи фінансового спрямування і їх розвиток в українських університетах <p>Практичне заняття 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія заснування та розвитку ПУЕТ. 2. структура та організація навчального процесу в ПУЕТ. 3. Довідник першокурсника. 		<p>Підготувати доповіді на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль професії фінансиста в Україні. 2. Державні фінанси в структурі фінансової системи країни. 3. Особливості діяльності фахівців у сфері державних фінансів. 4. Основні положення закону України «Про вищу освіту». 5. Фінанси суб'єктів господарювання в структурі фінансової системи країни. 6. Особливості фінансової роботи фахівців у сфері фінансів підприємств. 7. Міжнародні фінанси в структурі фінансової системи країни. 8. Особливості діяльності фахівців з фінансів у світовому господарстві. 	42

	<p>Практичне заняття 5</p> <ol style="list-style-type: none">1. Кодекс честі студента.2. Реалізація академічної мобільності студентів українських вишів.3. Система оцінювання знань як передумова академічної мобільності студентів. <p>Практичне заняття 6</p> <ol style="list-style-type: none">1. Характеристика спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».2. Результати, набуті на першому циклі підготовки, і можливість працевлаштування.3. Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи. <p>Практичне заняття 7</p> <ol style="list-style-type: none">1. Екскурсія до бібліотеки ПУЕТ.2. Тестування за темою 1.3. Написати есе «Портрет сучасного фінансиста»		
--	---	--	--

<p>Тема 2. Основні аспекти фінансів</p> <p>Лекція 2. Основні аспекти фінансів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет вивчення науки про фінанси. 2. Економічна сутність фінансів та їх роль в системі ринкових відносин. 3. Функцій фінансів. 4. Фінансові категорії, їх сутність та взаємозв'язок з іншими економічними категоріями. 	<p>3</p> <p>Практичне заняття 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та об'єкт дослідження науки про фінанси. 2. Завдання та структура фінансової науки. 3. Загальнонаукові і конкретно-наукові функції фінансової науки. <p>Практичне заняття 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення фінансів. 2. Фінанси як економічна категорія. 3. Фінанси як економічні відносини і як грошові фонди за рівнями управління економікою. <p>Практичне заняття 10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт, суб'єкт та функції фінансів. 2. Склад фінансових відносин. 3. Фонди грошових коштів: централізовані і децентралізовані. <p>Практичне заняття 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть фінансової системи, її склад та принципи побудови. 2. Характеристика сфер і ланок фінансової системи. 3. Зміст та призначення фінансової політики. <p>Практичне заняття 12</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з переліком посад фахівці сфери фінансів. 2. Посадові інструкції фінансиста. 3. Фінансовий план. <p>Практичне заняття 13</p> <p>Екскурсія до Казначейської служби України в Полтавській області.</p> <p>Практичне заняття 14</p> <p>Екскурсія до Пенсійного фонду України в Полтавській області.</p> <p>Практичне заняття 14</p> <p>Екскурсія до Полтавської філії ТОВ «ФРІДОМ ФІНАНС УКРАЇНИ»</p> <p>Практичне заняття 16</p> <p>Модульна контрольна робота 1</p>	<p>2</p> <p>Підготувати реферати на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий ринок, як складова фінансової системи країни. 2. Грошово-кредитна політика держави. 3. Фіскально-бюджетна політика держави. 4. Податкова політика держави. 5. Бюджетна система держави. Діяльність фахівців з фінансів в структурі органів управління бюджетами. 	<p>40</p>
<p>Всього за модулем 1</p>	<p>6</p>	<p>2</p>	<p>82</p>

Продовження таблиці 4.2

Модуль 2. Основи банківської справи та страхування					
<p>Тема 3. Основи банківської справи</p> <p>Лекція 3. Основи банківської справи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, принципи побудови та функції банківської системи 2. Походження, розвиток та функції банків. 3. Види та класифікація банків. Банківські об'єднання. 4. Організаційна структура та управління банком. 5. Сутність, основні принципи організації банківських операцій, їх класифікація. 	3	<p>Практичне заняття 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити економічну сутність банків. 2. Надати характеристику та навести приклади одно- та дворівневих банківських системи. 3. Охарактеризувати класифікацію банків України. <p>Практичне заняття 18.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Центральний банк та його роль в економіці. 2. Функції Центрального банку та його повноваження. 3. Завдання підготовки фахівців банківської справи <p>Практичне заняття 19.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика пасивних операцій банків. 2. Порядок формування статутного фонду банку. 3. Ресурси банків: власні, залучені. <p>Практичне заняття 20.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика активних операцій банків: кредитні, інвестиційні. 2. Умови банківського кредитування. 3. Депозитна політика банку. <p>Практичне заняття 21.</p> <p>Зустріч з випускником ПУЕТ, керівником відділення ПУМБ м. Полтави</p> <p>Практичне заняття 22.</p> <p>Екскурсія до відділення АТ КБ «Приватбанк» м. Полтави</p> <p>Практичне заняття 23.</p> <p>Екскурсія до Полтавського ЦРВ АТ «Мегабанк»</p>	2	<p>Підготувати доповіді на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практика банківського обслуговування зарубіжних країн. 2. Особливості створення та розвитку банківської системи України. 3. Кредитні операції банків та роль фахівців з фінансів при виконанні цих операцій. 4. Місце банків в банківській системі України. 5. Особливості фінансової роботи фахівців в діяльності банку. 	40

<p>Тема 4. Сутність та роль страхування в економіці</p> <p>Лекція 4. Сутність та роль страхування в економіці</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Сутність страхування як економічної категорії. 7. Призначення і функції страхування. 8. Принципи страхування. 9. Основні страхові поняття і терміни. 10. Роль страхування в ринковій економіці. 	3	<p>Практичне заняття 24</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність страхового захисту від ризикових обставин. 2. Сутність страхування як економічної категорії. 3. Історичні етапи розвитку страхування у світі. 4. Історія становлення страхової справи у незалежній Україні. <p>Практичне заняття 25</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфічні ознаки страхування та його функції. 2. Суб'єкти та об'єкти страхування. 3. Принципи страхування. <p>Практичне заняття 26</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність класифікації страхування та її значення. 2. Ознаки класифікації. 3. Класифікація за спеціалізацією страховиків. <p>Практичне заняття 27</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація за об'єктами страхування. 2. Класифікація страхування за формою проведення. 3. Накопичувальне та ризикове страхування. <p>Практичне заняття 28</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття страхового ринку. 2. Класифікація страхових ринків, їх види. 3. Організаційна структурна страхового ринку. 	2	<p>Підготувати реферати на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення та розвиток страхування. 2. Роль страхування в забезпеченні захисту майнових інтересів громадян. 3. Функції страхування в умовах соціально-економічного розвитку України. 4. Страхування як ринковий механізм забезпечення стабілізації економіки. 5. Перспективи розвитку страхування в ринковій економіці. 	40
--	---	--	---	---	----

		<p>Практичне заняття 29</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регулятори і інструменти страхового ринку. 2. Реалізація страхових послуг. 3. Страхові посередники та інші учасники страхового ринку. 4. Страховий ринок України: сучасний стан і напрями його розвитку. <p>Практичне заняття 30</p> <p>Екскурсія до Полтавської філії СК «Провідна»</p> <p>Практичне заняття 31</p> <p>Екскурсія до СК «ТАСС-Лайф»</p> <p>Практичне заняття 32</p> <p>Модульна контрольна робота 2</p>			
Всього за модулем 2	6		4		80
Всього	12		6		162

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування».

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) з навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється за: темами робочої програми навчальної дисципліни; практичними заняттями (контрольна робота, перевірка та захист індивідуального завдання, тестування тощо).

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» та оцінювання набутих компетентностей.

Під час проведення *лекцій* застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та перевірка конспектів лекцій.

При проведенні *практичних занять* - контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних завдань і проблемних ситуацій, усне і письмове опитування, тестування, економічні диктанти.

Поточний контроль виконання студентами *індивідуальних і домашніх завдань* здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів вирішення завдань, захисту реферативно-розрахункових робіт, контрольних робіт, тестування для студентів, знань та навичок які не відповідають вимогам вузу або тих, що мають заборгованість із поважних причин, перевірки та захисту індивідуальних домашніх завдань та конспектів.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення *2 поточних модульних робіт*, здійснюється при перевірці виконання відповідних тестів в письмовій формі та практичних ситуацій в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу.

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування»

оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Якщо робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни у семестрі навчального року передбачено виконання двох поточних модульних робіт і більше, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1 + M_2 + \dots + M_n) / n, \quad (1)$$

де n - кількість модулів;

M_1, M_2 - модуль 1, модуль 2.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» при підсумковій формі контролю здійснюється у вигляді ПМК (заліку) дорівнює сумі всіх балів, які студент отримує за поточну успішність та виконання поточних модульних робіт. Оцінювання знань студентів при здачі ПМК здійснюється за 100-бальною шкалою (табл. 5, 6).

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування»

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-2): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 3-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Внукова Н.М. Фінанси: вступ до фаху: Навчальний посібник / Внукова Н.М., Успенко В.І. - Харків: БУРУНіК, 2005. - 352 с.
2. Харченко Т. О. Вступ до фаху (університетська освіта) [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / Т. О. Харченко. – Полтава : ПУЕТ, 2017 . – Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.

Додаткові джерела:

3. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посібник / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – Київ : Центр учб. л-ри, 2018. – 292 с.
4. Плиса В. Й. Страхування [Текст] : підручник / В. Й. Плиса. – Київ : Каравела, 2016. – 472 с.
5. Прасолова С. П. Банківська система [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / С. П. Прасолова, О. В. Шиндер. – Полтава : ПУЕТ, 2016 . – Режим доступу: локальна мережа ПУЕТ.
6. Прасолова С. П. Банківські операції [Текст] : навч. посібник та практикум / С. П. Прасолова, О. С. Вовченко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2013. – 568 с.
7. Фисун І. В. Страхування: навч. посібник / І. В. Фисун, Г. М. Ярова. – Київ : Центр учб. л-ри, 2011. – 232 с.
8. Фінанси: навч. посібник / С. В. Каламбет, С. В. Іванов, Ю. В. Півняк. – Дніпропетровськ : В-во Маковецький, 2014. – 312 с.

Навчально - методичні джерела:

1. Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування: дистанційний курс [Електронний ресурс] / А. М. Соколова – Полтава: ПУЕТ, 2020. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2081>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху. Фінанси, банківська справа та страхування» передбачає використання пакету програмних продуктів Microsoft Office.